

Tájékoztató

a közsférával kötendő, energiahatékonyságra vonatkozó szerződések, valamint az ajánlattételhez szükséges dokumentáció minimális tartalmáról

1. A végrehajtandó hatékonysági intézkedések, az elérendő hatékonysági eredmények egyértelmű és átlátható felsorolása

A helyszíni felmérés és előzetes értékelés elvégzése, valamint a **jelenlegi energiafelhasználási profil megállapítása az első lépés** az energiahatékonyság-alapú projekteknél. A felmérést követően az energiahatékonyságot növelő **intézkedéseket kell azonosítani**, majd ezen **opciók gazdasági elemzését** kell elvégezni. A fentiek alapján lehet kiválasztani a leggazdaságosabb beruházást.

Az energetikai audit elvégzése egy lehetséges, de nem kötelező formája az előzetes felmérés elvégzésének. Az energiahatékonyságot javító intézkedések listáját az energiahatékonysági szolgáltatók ajánlata tartalmazza. A lehetséges megtakarítások mértékét a jelenlegi energiafogyasztási referencia értékhez viszonyítva szükséges meghatározni.

2. A szerződésben foglalt intézkedések végrehajtása révén várható garantált megtakarítás

A szerződés biztosítja, hogy olyan energiahatékonyságot növelő és költséghatékony beruházás valósuljon meg, mely előre meghatározott mértékű energiamegtakarítást biztosít a megrendelő részére. Az energiahatékonysági szolgáltató által vállalt és garantált, **éves szinten mért megtakarításokat rögzíteni kell**. A tervezett megtakarítások pontos meghatározása fontos, hiszen a jövőbeli megtakarításokat ehhez az értékhez kell majd viszonyítani. A megtakarítások mértékét konkrét fizikai egységben (pl. MWh, m³) is meg kell adni. A pénzügyi és gazdasági célokra tekintettel ezeket jelenlegi árakra át kell számítani. A szerződésnek azt is meg kell határoznia, hogy a jövőbeli infláció alakulását miként kell figyelembe venni a megtakarítások kiszámítása során.

A garantált megtakarításoknak fedezniük kell a beruházási költségeket. A szerződésben meg kell határozni azt, hogy a garantált érték elérésének elmaradása esetén az energiahatékonysági szolgáltató miként kárpótolja az ügyfelet. Ugyancsak rögzíteni kell, hogy a garantált érték meghaladása esetén a szerződő felek miként osztják meg egymás között a „pótlólagos nyereséget”.

3. A szerződés időtartama és mérföldkövei, valamint tárgyi és időbeni felmondási feltételei

A projekt kezdő időpontjának és teljes időtartamának rögzítése az első fontos feladat. A szerződési időtartam szakaszai:

- létesítési időszak;
- próbaüzem;
- üzemeltetési és karbantartási időszak.

A kivitelezést követően a próbaüzem alatt a szolgáltató cég azt vizsgálja, hogy a szerződésben kikötött értékeknek megfelel-e az új üzemelés, eltérések esetén pedig az energiahatékonysági szolgáltató lépéseket tesz a megfelelő működés biztosítása érdekében. **A teljes szerződés időtartama a beruházás megtérülésétől függ.** A szerződés futamideje nem haladhatja meg a berendezések élettartamát, kivéve, ha a cég karbantartási és felújítási kötelezettséget is vállal. **Fizetési kötelezettség az üzemeltetési és karbantartási időszakban keletkezik.**

4. Az egyes szerződő felek kötelezettségeinek egyértelmű és átlátható felsorolása

A szolgáltató cég és a megrendelő kötelezettségeit pontosan rögzíteni kell a szerződésben. Az energiahatékonysági szolgáltató kötelezettségei lehetnek:

- helyszíni felmérés és előzetes értékelés;
- energetikai audit elvégzése;
- a lehetséges energiahatékonyság-javítási és energia megtakarítási intézkedések azonosítása és értékelése;
- pénzügyi elemzés és a befektetési kategória megállapítása;
- a megfelelő eredmények biztosítását célzó szerződéses feltételek kidolgozása és meghatározása;
- a projekt finanszírozása;
- átfogó műszaki és projekttervezés, valamint a projekthez kapcsolódó engedélyeztetés;
- berendezések beszerzése és telepítése, végleges tervezés és kivitelezés;
- projektmenedzsment, üzembe helyezés és engedélyeztetés;
- létesítmény és berendezés üzemeltetése és karbantartása a szerződés időtartama alatt;
- üzemanyag és villamos energia beszerzése;
- a megtakarítás mérése és az eredmények ellenőrzése.

A szerződésnek az ügyfél kötelezettségét is tartalmaznia kell, annak érdekében, hogy az energiahatékonysági szolgáltató számára biztosítsa az előre meghatározott körülményeket a projekt végrehajtásához a felmérési, létesítési és üzemeltetési időszakban egyaránt.

5. Az elért megtakarítások megállapításának referenciaidőpontja(i)

A cégeknek általában éves jelentést kell készíteniük, amely **tartalmazza a megtakarítások mértékét és értékelését fizikai és pénzegységekben is kifejezve.**

6. A szerződésben foglalt intézkedések teljes körű végrehajtására és a projekt során végzett mindennemű módosítás dokumentálására vonatkozó kötelezettség

Az ESCO szerződés alapján az energiahatékonysági szolgáltató cég köteles az általa vállalt és a szerződésben pontosan meghatározott intézkedések végrehajtására, továbbá a szerződő felek kötelesek bármely esemény vagy változás esetén (pl. garantált értékek elmaradása) az ezzel kapcsolatos módosítások dokumentálására.

7. A harmadik felek részvételével folyó minden alvállalkozási szerződésben azonos tartalmú előírások bevezetését szabályozó rendelkezések

Az egységesség érdekében az ESCO konstrukcióhoz kapcsolódó szerződéseknek azonos tartalmú előírásokat kell tartalmazniuk.

8. A projekt pénzügyi vonzatainak egyértelmű és átlátható bemutatása és az elért pénzügyi megtakarítások két fél közötti megosztása és elosztása (azaz a szolgáltató jutalmazása)

Az energiahatékonysági szolgáltató a befektetett pénzösszeget (teljes projektfinanszírozás) a szerződéssel elért energiamegtakarítások révén kapja vissza. **A befektetés megtérülésén felüli nyereséget az energiahatékonysági szolgáltató és a megrendelő osztja szét a szerződésben előre meghatározott arány alapján.** A szolgáltatásért és a megtakarításokért járó díjazást meg kell határozni a szerződésben. **Az ügyfél általában havi rendszerességgel fizet fix összeget az üzemeltetési időszak kezdetétől a szerződéses időszak végéig.** Az éves szintű jelentés alapján határozzák meg a havonta fizetendő fix összeget. A szerződésben meg kell határozni, hogy a garantált érték elérésének elmaradása esetén a szolgáltató miként kárpótolja az ügyfelet.

9. Az elért garantált megtakarítások mérésére és ellenőrzésére, a minőségellenőrzésre és a garanciákra vonatkozó, egyértelmű és átlátható rendelkezések

A garanciális időszakban (létesítmény üzemeltetésének kezdetétől a szerződés lejártáig) ellenőrzik, hogy a beruházás eredményes volt-e, a szerződésben foglalt energiamegtakarítások megvalósultak-e. **Az eredményeket általában évenként értékelik,** néhány esetben viszont csak a szerződés lejártakor. Nem megfelelő eredmény esetén a cég a szerződés szerint kárpótlást fizet az ügyfélnek. Az ellenőrzési eljárást általában tanácsadó cég végzi.

Az ellenőrzések átláthatósága növelhető a nemzetközi teljesítménymérési és ellenőrzési protokoll **(IPMVP – International Performance Measurement and Verification Protocol)** használatával. Az IPMVP olyan általános alapelveket tartalmaz, amelyek széleskörűen elfogadottak bármely mérési és ellenőrzési (M&V – Measurement & Verification) eljárás alapjaként. Az IPMVP nem határoz meg konkrét eljárást, hiszen minden eset egyedi, a konkrét M&V eljárást azonban egy tervben kell rögzíteni, amelynek illeszkednie kell az aktuális projekthez.

Az IPMVP a következő tevékenységekkel segíti az M&V terv elkészítését:

- a vevők, eladók és finanszírozók számára dokumentáció a projekt értékelésének általános feltételeiről és módszereiről;
- különböző módszerekkel segíti a különböző költség szintű és pontosságú megtakarítások mérését;
- meghatározza, mit kell tartalmaznia az M&V tervnek, mely az M&V eljárással kapcsolatos széleskörűen elfogadott alapelveknek megfelel; az M&V tervet képzett szakembernek (pl. CMVP – Certified M&V Professional) kell elkészítenie az adott projektnek megfelelően;

- biztosítja a széleskörű alkalmazhatóságot már létező vagy új épületek esetén és ipari folyamatoknál.

A protokoll ingyenesen hozzáférhető az alábbi elérhetőségen:

http://www.evo-world.org/index.php?option=com_rsform&formId=124&lang=en

10. A keretfeltételekben bekövetkező, a szerződés tartalmát és kimenetelét befolyásoló változások

Előfordulhat, hogy a referencia (alapérték) energiafogyasztási paraméterek eltérnek a feltételezett értékektől, erre az esetre **meg kell határozni a szerződésben a garantált megtakarítás újraszámításának pontos módszerét.**

11. Az egyes szerződő felek kötelezettségeinek és az ezek megszegéséért kiszabott szankciók részletes leírása.

Az EPC-n alapuló projektek elterjedése, az ESCO piac fejlesztése, valamint az **átláthatóság növelése érdekében** Európában több projekt is fut. Ezek közül a **Transparence projekt** keretében egy energiahatékonyság alapú szerződéshez (EPC) tartozó **Etikai Kódexet** dolgoztak ki. Ez az Etikai Kódex a sikeres EPC projektek megtervezésének és lebonyolításának alapértékeit, alapelveit, szabályait, viselkedési normáit és kapcsolatrendszerét határozza meg. Az EPC Etikai Kódex alkalmazásáról és aláírásáról az EPC piac szereplői szabadon dönthetnek.

Alapértékek:

Hatékonyság:

- az energiamegtakarításban
- a gazdaságosságban
- a fenntarthatóságban

Átláthatóság:

- integritás
- nyitottság
- hosszú távú szemléletmód
- minden fázis átláthatósága
- a pénzügyi megoldás átláthatósága
- egyértelmű, rendszeres és őszinte kommunikáció

Szakszerűség:

- hozzáértés
- magas minőség
- egészségügyi és biztonsági megfontolások
- szakmai hírnév
- megbízhatóság
- felelősség
- tisztelet

- odafigyelés
- tárgyilagosság

Alapelvek:

- az EPC projektek költséghatékonyak;
- az EPC szolgáltató vállalja a teljesítési kockázatokat;
- a megtakarítást az EPC szolgáltató garantálja;
- az EPC szolgáltató támogatja a hosszú távú energiagazdálkodást;
- az EPC szolgáltató és a megrendelő között a kapcsolat hosszú távú, tisztességes és átlátható;
- az EPC projekt minden lépése átlátható;
- az EPC szolgáltató a projekt finanszírozását segítheti/támogatja;
- az EPC projekteket megfelelően képzett szakemberek végzik;
- az EPC szolgáltató magas minőséget biztosít, és elvárható gondossággal jár el az EPC projekt megvalósításának minden lépésénél.

Az Étikai kódexről bővebben:

<http://www.transparence.eu/hu/etikai-kodex/eu-s-etikai-kodex>

További információk:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:315:0001:0056:Hu:PDF>

<http://transparence.eu/hu/kepzesek/kezikonyv>

http://www.enerea.eu/esemenyek/IVOEN_ESCO_bemutatasa.pdf

<http://iet.jrc.ec.europa.eu/energyefficiency/esco>

<http://euesco.org/home/index.html>